

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen/ Kemi og Fødevarekvalitet

Sagsnr.: 2011-20-221-01088/Dep. sagsnr. 16296

Den 2. juli 2012

FVM 044

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer, for så vidt angår aflatoksiner i tørrede figner (komitésag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af grænseværdierne for aflatoksiner i tørrede figner som følge af en implementering af Codex Alimentarius-grænseværdier. Forslaget vurderes ikke at ville påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen kan derfor støtte forslaget, men vil arbejde for at fastholde de nuværende grænseværdier.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer (kontaminantforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 11. juli 2012.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget omfatter ændringer til den gældende kontaminantforordning for så vidt angår grænseværdierne for aflatoxin i tørrede figner.

Baggrunden for ændringerne er, at der i Codex Alimentarius, under FN, er opnået enighed om en grænseværdi på 10 mikrogram/kg (ppb) for total aflatoxin i tørrede figner til direkte konsum ved mødet i marts 2012. Denne ændring forventes endeligt vedtaget i Codex Alimentarius i juli 2012. Der er i dag ingen Codex Alimentarius-grænseværdi for aflatoxin undertypen B1. Ca. 60 % af det totale indtag af aflatoxin kommer imidlertid fra aflatoxin B1, hvorfor det vurderes at være passende samtidigt at tilpasse EU-grænseværdien tilsvarende.

Forslaget medfører på den baggrund, at grænseværdien for den totale sum af aflatoxintyperne, B1+B2+G1+G2, i tørrede figner ændres fra 4 til 10 mikrogram/kg (ppb) og grænseværdien for aflatoxintypen B1 ændres fra 2 til 6 mikrogram/kg (ppb).

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som led i forskriftskomitéproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning (EU) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark, og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

FNs Fødevare- og Landbrugsorganisationens (FAOs) og Verdenssundhedsorganisationens (WHO's) fælles ekspertpanel for fødevaretilsætningsstoffer (JECFA) har vurderet, at uanset om grænseværdien sættes til 4, 8, 10, 15 eller 20 mikrogram/kg for tørrede figner, vil det kun have en ringe betydning for eksponeringen for aflatoxiner, og at andelen af afviste partier på verdensmarkedet vil variere mellem 1 og 3 % for disse niveauer af grænseværdier.

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) har ikke udarbejdet en specifik vurdering af den foreslåede grænseværdiforhøjelse. Forslaget bygger i stedet på Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA's) tidligere vurdering af grænseværdien for aflatoksin i nødder. I denne vurdering konkluderede Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), at det ikke vil betyde noget væsentligt for folkesundheden, om grænseværdien fastsættes på 4, 8 eller 10 mikrogram/kg (ppb), idet en forøgelse af grænseværdien for aflatoksin for alle typer af nødder vil betyde en stigning i indtaget af aflatoksin på mindre end 2 %.

Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) understregede dog, at eksponeringen for aflatoksiner bør være så lav som muligt, fordi stofferne er kræftfremkaldende og genotoksiske. Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) vurderer derfor, at det er fødevarerikkerhedsmæssigt vigtigt at have en intensiv kontrol, som fanger produkter med et højt indhold af aflatoksin. Kommissionen har vurderet, at disse konklusioner også er gældende for så vidt angår tørrede figner.

DTU Fødevarer instituttet har gennemført en risikovurdering af konsekvenserne af det øgede indtag af aflatoksin, som følge af forhøjelsen af grænseværdien fra 4 mikrogram/kg (ppb) til 10 mikrogram/kg (ppb). Undersøgelsen er foretaget under hensyn til det danske indtagmønster, herunder at indtaget af tørrede figner blandt børn er relativt højt i Danmark. DTU Fødevarer instituttet støtter Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA's) vurdering.

Fødevarer styrelsen gennemfører hvert år kontrolkampagner for aflatoksiner i risikoprodukter. EU har derudover importrestriktioner for tørrede figner fra Tyrkiet på grund af indholdet af aflatoksiner. I de nuværende restriktioner skal alle partier kontrolleres i Tyrkiet og analyseres for indhold af aflatoksiner. Partierne skal være ledsaget af et certifikat med analyseresultatet. Herudover kontrolleres 20 % af partierne for aflatoksin ved import til EU.

Konsekvenserne af den højere grænseværdi på 10 mikrogram/kg (ppb) i forhold til 4 mikrogram/kg (ppb) vil være, at ca. halvdelen af de partier der afvises i kontrollen på grund af højere indhold end grænseværdien på 4 mikrogram/kg (ppb) vil kunne overholde en grænseværdi på 10 mikrogram/kg (ppb).

Forslaget vurderes ikke at ville påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er ikke indkommet bemærkninger.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslag, som har til formål at harmonisere og fastsætte grænseværdier for kemiske forureninger i fødevarer i EU med henblik på at øge beskyttelsesniveauet indenfor visse områder.

I Danmark er indtaget af tørrede figner relativt højt blandt børn i forhold til indtaget i andre medlemsstater, hvilket antageligt skyldes indtag af figenpålæg og figenstænger.

Regeringen ser ikke nogen grund til at hæve de nuværende grænseværdier for aflatoksiner i tørrede figner.

Forslaget vurderes dog ikke at ville påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget, men vil arbejde for at fastholde de nuværende grænseværdier.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.